

Vårdhygien Skåne

Godkänt datum 2025-07-01
Godkänd av Medicinskt sakkunnig
Version 5.0

Infektionsmanual – Snabbguide för slutenvård

Grundläggande vårdhygieniska rutiner

[Grundläggande vårdhygieniska rutiner](#) syftar till att förebygga smittspridning och uppkomst av vårdrelaterade infektioner. Infektionsmanualen är tänkt som en snabbguide i det dagliga arbetet på en vårdavdelning, då vissa specifika smittämnen kräver ytterligare vårdhygieniska åtgärder.

Basala hygienrutiner och klädregler

Syftet med basala hygienrutiner och klädregler är att förhindra smittöverföring från personalens händer och kläder. Basala hygienrutiner ska tillämpas av all vårdpersonal vid undersökning, vård och behandling eller annan direktkontakt med patienter där hälsovård, sjukvård och omsorgsverksamhet bedrivs. Följ [SOSFS 2015:10 om basala hygienrutiner](#) och [Region Skånes regler för basal hygien och arbetskläder](#).

Vårdplaceringsbegrepp

Rekommendationen av vådrumsplacering baseras på det specifika smittämnets risk för spridning. I snabbguiden används förkortningarna **E**, **I** och **I***.

- Enkelrumsvård innebär vård på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse i gemensamma utrymmen kan övervägas om patienten kan hålla god handhygien.
- Isoleringstvård innebär vård på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vådrummet med stängd dörr. Vid vissa smittämnen krävs sluss och undertrycksventilation

Städning

Vid vissa smittämnen ska specifika medel användas enligt snabbguiden. Om inget annat uppges sker daglig och slutlig städning enligt sedvanlig städmetodik.

Slutlig smittstädning

Vid vissa smittämnen ska en slutlig smittstädning utföras när isoleringstvård hävs, patienten byter vårdplats eller skrivs ut. Denna ska alltid föregås av en daglig städning.

Bakgrundslitteratur

[SOSFS 2015:10 Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg](#)

R = Rengöringsmedel	V = Virkon 1%
K = Klorpreparat 1:10, ska föregås av rengöring	A = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider
E = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse utanför vårdrummet kan övervägas	Ax2 = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider 2 ggr dagligen
I = Patienten vårdas på eget rum med en egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vårdrummet med stängd dörr.	
I* = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och egen dusch. Rummet kräver sluss och undertrycksventilation. Patienten vistas på vårdrummet med stängd dörr.	

Smittämne	Inkubationstid	Rums-placering	Daglig städning	Slutlig smitt-städning	Smittförande avfall	Riskvätt	Kommentar
	Smittsamhet						
Acinetobacter Karbapenemresistent		I	Ytor: Ax2 Till checklistor	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
Betastreptokocker grupp A, C och G hos nyförlösta kvinnor		I Första 48 h på BB/perinatal	Golv: R Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Nej	Nej	
	Beh: 48 h						
Betastreptokocker grupp A, C och G. Utbredda sår		E	Golv: R Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Nej	Nej	
	Beh: 48 h						
Bältros (Varicella zostervirus) Vid generaliserad zoster, se Vattenkoppor		E			Nej	Nej	
	Tills blåsorna har torkat in (vanligen 6–10 d)						
Calici (Virusorsakad gastroenterit) (Sapo- och Norovirus)	12–48 h	I	Golv: R Ytor: V WC/dusch: V	Golv: V Ytor: V	Nej	Ja, om kontaminerad	Information om skyddsutrustning se Calici (Virusorsakad gastroenterit)
	48 h efter sista diarré/kräkning						

Smittämne	Inkubationstid	Rums- placering	Daglig städning	Slutlig smitt- städning	Smittförande avfall	Riskvätt	Kommentar
	Smittsamhet						
Campylobacter	2–10 d	I (vid diarré)		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
Candida auris		I	Ytor: Ax2 Till checklistor	Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
Clostridioides difficile	48 h efter sista diarré	I	Golv: R Ytor: V eller K WC/dusch: V eller K	Golv: K Ytor: K	Nej	Nej	
Covid-19 SARS-CoV-2	2–5 d Vanligen 5 d Barn <1 år eller immunsupp. ev längre	I			Nej	Nej	Information om smittskyddsutrustning se Covid-19
Diarré med eller utan kräkning (Misstänkt infektiös)		I	Golv: R Ytor: V eller K WC/dusch: V eller K	Golv: K Ytor: K	Nej	Ja, om kontaminerad	
EHEC (Enterohemorragisk e-coli)	1–8 d	I		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
ESBL (Exended spectrum betalactamases)		I Vid diarré E Vid läckage från övriga riskfaktorer	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	

Smittämne	Inkubationstid	Rums- placering	Daglig städning	Slutlig smitt- städning	Smittförande avfall	Riskvätt	Kommentar
	Smittsamhet						
ESBLcarba (Extended spectrumbetalactamas)		I	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
Hepatit A	2–6 v	I Vid diarré E		Golv: R Ytor: A	Nej	Nej	
	2 v före till ca 1 v efter icterus debut						
Hepatit B och C	1–6 månader	E Vid stor blödningsrisk		Golv: R Ytor: A	Ja, om kontaminerad	Ja, om kontaminerad	
	Kronisk om ej behandlad eller utläkt						
HIV	1–6 mån	E Vid stor blödningsrisk		Golv: R Ytor: A	Ja, om kontaminerad	Ja, om kontaminerad	
	Omätbar virusnivå ej smittsam						
Influensa	1–3 d	I			Nej	Nej	Information om skyddsutrustning se Influensa
	Vanligen 5 d. Barn <1 år eller immunsupp ev. längre						
Kikhosta	1–3 v	I			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta. Andningsskydd vid risk för aerosolbildning
Kräkning (Misstänkt infektiös)		I	Golv: R Ytor: V WC/dusch: V	Golv: V Ytor: V	Nej	Ja, om kontaminerad	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta

Smittämne	Inkubationstid	Rums- placering	Daglig städning	Slutlig smitt- städning	Smittförande avfall	Riskvätt	Kommentar
	Smittsamhet						
Legionella	2–10 d				Nej	Nej	
Löss	Beh. 1–2 v	E			Nej	Ja	
Meningokocker	2–10 d Beh. 1 d	E			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
MRB, misstänkt (Multiresistenta bakterier)		I	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Ja	
MRSA (meticillinresistent Staphylococcus aureus)		I	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Ja	
Mycoplasma pneumoniae	2–3 v	I			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta. Andningsskydd vid risk för aerosolbildning
Mässling	7–14 d 4 d före till 4 d efter utslagsdebut	I*	Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	Information om skyddsutrustning samt immunitet och graviditet se Mässling
Paratyfoidfeber	1–3 v	I		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
Pneumokockerkocker-Pencillinresistenta	Beh: 48 h	E			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
Pseudomonas multiresistent		I Vid riskfaktorer	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
Rotavirus	1–3 d 72 h	I	Golv: R Ytor: V WC/dusch: V	Golv: V Ytor: V	Nej	Ja, om kontaminerad	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta

Smittämne	Inkubationstid	Rums- placering	Daglig städning	Slutlig smitt- städning	Smittförande avfall	Riskvätt	Kommentar
	Smittsamhet						
RS-virus	3–7 dagar	I			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
	Vanligen 5 d. Barn <1 år eller immunsupp. ev. längre						
Salmonella	1–3 dagar	I Vid diarré		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja. Om kontaminerad	
Shigella	1–4 d	I Vid diarré		Golv: V Ytor: A WC/dusch: V	Nej	Nej	
Skabb	2–6 v	I Till smittfrihet		Golv: R Ytor: A	Nej	Ja	Information om skyddsutrustning se Skabb
Tuberkulos i lunga och larynx	8 v - år	I*	Golv: R Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Nej	Nej	Information om skyddsutrustning samt gravid personal se Tuberkulos i lunga och larynx
	Beh: 2 v vid känslig stam. Vid resistent stam längre.						
Tyfoidfieber	10–14 d	I		Golv: V Ytor: A	Ja	Ja, om kontaminerad	
Vattkoppor och generaliserad zoster (Varicella zostervirus)	2–3 veckor	I*			Ja	Ja	Personal utan immunitet bör ej vårda patient med vattkoppor eller generaliserad Varicella zoster.
	Tills blåsorna torkat in.						

Smittämne	Inkubationstid	Rums- placering	Daglig städning	Slutlig smitt- städning	Smittförande avfall	Riskvätt	Kommentar
	Smittsamhet (vanligen 6–10 d)						
VRE (Vancomycinresistent enterococcus)		I Vid riskfaktorer	Ytor: Ax2 Till checklistor	Golv: V Ytor: A			
		E Utan riskfaktorer	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	

R = Rengöringsmedel	V = Virkon 1%
K = Klorpreparat 1:10, ska föregås av rengöring	A = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider
E = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse utanför vårdrummet kan övervägas	Ax2 = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider 2 ggr dagligen
I = Patienten vårdas på eget rum med en egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vårdrummet med stängd dörr.	
I* = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och egen dusch. Rummet kräver sluss och undertrycksventilation. Patienten vistas på vårdrummet med stängd dörr.	